
**DE GROENE
AMSTERDAMMER**

De geest van Richard Nixon waart ten onrechte door Washington

door Frans Verhagen

12 mei 2017

U.S. Senate Select Intelligence Committee chairman Richard Burr (R-NC) ® and vice-chairman Mark Warner (D-VA) talk to the media after a meeting with Deputy Attorney General Rod Rosenstein on Capitol Hill in Washington, U.S., May 11, 2017.

© REUTERS/Yuri Gripas

De geest van Richard Nixon waart door Washington. Dat is niet eerlijk. Het doet Nixon onrecht. Vergeleken met de eendimensionale klungelaar die nu in het Witte Huis zit was Nixon een veel slimmer, duisterder en daarom veel gevaarlijker president. Trump toont zich keer op keer een charlatan. Het is niet dat hij geen schade kan aanrichten – dat doet hij dagelijks. Maar de structurele invloed van Trumps presidentschap, afgezien van het ondermijnen van vertrouwen in de Verenigde Staten als beschaafde voorbeeldnatie, zal beperkt zijn.

Om de impact van het ontslag van James Comey als FBI-directeur op waarde te schatten is het daarom beter om naar Trump te kijken dan naar Nixon of naar Comey zelf. Vergeet de redenen die Trump en zijn minder dan oprechte minister van Justitie Jeff Sessions bekokstoofden. Niemand gelooft Donald Trump, of Jeff Sessions. Dat geldt des te sterker voor hun gespeelde verontwaardiging over de manier waarop Comey de Clinton-e-mailzaak heeft behandeld – officieel de reden voor het ontslag. Sterker, beide heren waren daarover vol lof toen het in november de overwinning opleverde.

We hebben Nixon niet nodig om vast te stellen dat het, in het algemeen, voor een president niet verstandig is degene die zijn activiteiten onderzoekt te ontslaan. Alsof hij een tweet maakte wees Trump er in zijn ontslagbrief op dat Comey ‘wel drie keer’ had verklaard dat hij, de president, niet het onderwerp van onderzoek was. Het was een soort preventieve *‘I’m not a crook’*-stelling – daar is Nixon weer. Het is echter algemeen bekend dat Trump zich geweldig ergert aan het onderzoek naar de Rusland-connectie van zijn campagne. Trump weet ook al precies wat de uitkomst daarvan moet zijn. Dinsdag tweette hij nog dat de Rusland-Trump-connectie onzin is. Blijkbaar zat dat die dag meer in zijn hoofd dan Comey’s aanstaande ontslag, of wellicht voelde hij zelf ook een verband.

Het is waar dat zowel Republikeinen als Democraten ongelukkig waren met Comey. Maar dat is de essentie van het ambt van onafhankelijke FBI-directeur. Ook de ontevreden politici neigden ernaar Comey te vertrouwen bij het aansturen van het Rusland-onderzoek. Dat is dan ook de link die iedereen legt, niet Hillary, die Trumps dagelijkse obsessie blijft. De dag van ontslag kan geen toeval zijn en de motivatie ervan, het memo van onderminister Rosenstein, lijkt in grote haast in elkaar gezet op basis van een knipselarchief van opiniestukken uit de krant. Het doet dan ook vermoeden dat we hier te maken hebben met een afleidingsmanoeuvre van het soort waar Trump goed in is: zodra er echte problemen opduiken, schept hij een nieuwsfeit dat de aandacht afleidt. Zo was er dinsdag het nieuws dat Trump achttien dagen wachtte met het ontslag van generaal Flynn als veiligheidsadviseur nadat hij van onderminister Sally Yates had gehoord dat Flynn chantabel was – tot *The Washington Post* dat onthulde.

Als Comey’s ontslag een poging was om het onderzoek naar de banden met Rusland stop te zetten, dan kan het alleen maar averechts werken. De druk op de regering om een speciale aanklager te benoemen zal alleen maar toenemen. Democraten vroegen daar al om, voor Republikeinen is het nu moeilijker om die roep te negeren. Rusland is wat ze in Washington een *drip-drip-drip*-affaire noemen: een probleem dat niet weg zal gaan en gestadig door blijft druppelen. Of, om van metafoor te veranderen, een open wond die maar door blijft etteren met het risico van aantasting van het hele lichaam.

De conclusie moet zijn dat Trump zichzelf gestadig ondermijnt met een patroon van incompetentie en disrespect voor politieke normen. De combinatie van Flynn, Trumpcare en nu het ontslag van Comey en het Rusland-onderzoek maakt het waarschijnlijker dat Republikeinen in het Congres meer afstand zullen nemen tot de president. De verkiezingen van 2018 zullen hun schaduw vooruitwerpen. Het kon wel eens vervelend zijn je al te nauw aan Trump te verbinden.

Trump mag geen Nixon zijn, de verwijzing naar de crimineel in het Witte Huis heeft één geruststellende kant. Net zo min als Nixon zal Trump het Amerikaanse politieke systeem naar zijn hand kunnen zetten. De onafhankelijke, inherente krachten ervan zijn sterker dan de strapatsen van een tijdelijke bewoner van het Witte Huis. Als dat de *'deep state'* is waarvoor Trumps adviseur Steve Bannon waarschuwde, dan mag Amerika blij zijn dat die bestaat.

De Groene Amsterdammer
Onafhankelijk weekblad sinds 1877